

УДК 338. 332

*Гапін О.Р. здобувач першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП
«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та
регіональні студії»
Науковий керівник: Прушківська Е.В.
д.е.н., професор
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м.Київ, Україна)*

МІЖНАРОДНА ПІДТРИМКА УКРАЇНИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ГЛОБАЛЬНОЇ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ

Продовольча безпека є одним з основоположних пунктів Формули миру, ініційованої Президентом України Володимиром Зеленським. Адже збереження

виробництва сільськогосподарської продукції та безперервності експорту – це важливі умови для запобігання голоду в світі. Підкреслимо, що українська аграрна продукція є джерелом продовольчої безпеки для 400 млн людей у світі. На цьому було акцентовано на сесії щодо продовольчої безпеки в рамках першого Глобального Саміту миру [1].

Завдяки провідним розвинутим країнам, а також міжнародним фінансовим організаціям світ мав значні успіхи у сфері продовольчої безпеки, що засвідчує помітне зростання показників GFSI. Україна належить до групи країн, яка упродовж останніх років відігравала одну з ключових ролей у забезпеченні глобальної продовольчої безпеки. Країна є одним з найбільших експортерів сільськогосподарських товарів – частка України у світовому експорті пшениці складала 9-11%, кукурудзи – 13-16% (при тому, що ВВП України складає менше 0,2% світового ВВП).

Проте пандемія коронавірусу 2020, а особливо повномасштабна війна росії проти України, яка почалася 24 лютого 2022 року, призвели до того, що ситуація у середовищі продовольчої безпеки демонструє помітне погіршення [3]. Подальше скорочення в Україні виробництва та експорту аграрної продукції, внаслідок продовження російської агресії, призведе до помітного її (аграрної продукції) дефіциту у багатьох країнах світу, що негативно вплине на соціальні і гуманітарні права і свободи населення. В результаті у світі не лише загостриться проблема продовольства, а відбудеться поширення бідності у країнах, що розвиваються, посиляться політична та соціальна нестабільність, запобігання яких вимагає міжнародної підтримки у відновленні безпечних поставок аграрних і продовольчих товарів на світові ринки.

Війна призвела до скорочення продовольчого забезпечення у багатьох країнах Близького Сходу та Північної Африки, які імпортують понад 90% усього продовольства, а найближчі постачальники для них – це росія та Україна. Експерти Світового банку та ЄБРР відзначають, що війна росії проти України може вплинути також на Туреччину, Єгипет, Індію, Таїланд, Грузію, Вірменію, ПАР, Ліван та навіть Шрі-Ланку.

Зазначимо, що близько 1/3 українських полів залишаються непридатними для посіву через бойові дії. У підсумку, продовження війни рф проти України спричинить глибокі економічні потрясіння, які впливатимуть на ліквідність агровиробників, зростання світового попиту на сільськогосподарську продукцію, скорочення продовольчого забезпечення у багатьох країнах, зростання продовольчих цін та прискорення інфляції [2]. Блокада морських шляхів у Чорному морі, замінування українських сільськогосподарських земель, порушення логістики, поглиблюють прямі збитки від війни для сільського господарства. Враховуючи виклики та необхідність підтримки національної економіки, поступово відбувається відновлення експорту та налагоджується виробництво сільськогосподарської продукції. За прогнозами в

2025 році, планується виробництво зернових та олійних культур 76,1 млн тонн. Також здатність країни транспортувати товари є досить високою.

Підкреслимо, що структура продовольчої безпеки все ще є крихкою – росія продовжує атаки на інфраструктуру, сховища, енергетичну систему України.

Слід наголосити, що саме країни G7 швидко відреагували на втрати у системі продовольчої безпеки. Так, вже наприкінці лютого 2022 року G7 і ЄС створили альтернативні експортні маршрути для українських сільськогосподарських товарів, або «шляхи солідарності», у рамках пакету економічної підтримки України. Пакет також включав автономні торговельні заходи, які скасовували тарифи та квоти на імпорту української агропродукції до ЄС. Зернові, олійні та інші товари сухопутними та річковими шляхами прямували по смугах солідарності через західний кордон України до сусідніх країн, де призначалися для подальшого експорту до країн призначення. Країни G7 і Світовий банк заснували Глобальний альянс з продовольчої безпеки з фокусом на допомозі отримання продовольства та інших предметів першої необхідності нужденним країнам, зниженні тарифів на сільськогосподарські товари та наданні фінансової підтримки вразливим економікам.

На світовій арені проявляються початкові результати приборкання продовольчої кризи, у тому числі завдяки вагомому внеску України. Попри бойові дії, що тривають, українські виробники продуктів харчування відновлюють роботу на деокупованих територіях, впроваджують нові потужності у західних та центральних регіонах країни. Україна за підтримки G7 впроваджує сучасні фінансові інструменти відновлення і підтримки морських перевезень. Так, із січня 2024 року почав працювати проєкт «Єдність», який передбачає страхування торгових суден у Чорному морі. Це один із перших великих проєктів із воєнного страхування, які реалізуються в Україні. Однак, слід робити наступні кроки, насамперед у страхуванні інвестицій від фінансових втрат. Гарантії по інвестиціях надає агенція MIGA Світового банку та американська корпорація DFC, проте поки це лише поодинокі проєкти.

Отже, військова та гуманітарна допомога, лідерами якої є країни G7, матиме більший вплив, якщо розглядатиметься державними і громадянськими інститутами у партнерських країнах не лише як питання міжнародної солідарності з Україною, а й як завдання і потреби глобальної продовольчої безпеки. Підтримка України сьогодні означає посилення світової продовольчої безпеки як у короткостроковій, так і у довгостроковій перспективі.

Список використаних джерел:

1. Відділ зв'язків з громадськістю та засобами масової інформації. Свобода судноплавства і безперервність поставок – головні умови для забезпечення світової продовольчої безпеки, - Юлія Свириденко. *Міністерство економіки*

України. URL: <https://me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=b5af80c5-8c1c-45e5-8372-4d1ca318b052&title=ProdovolchoiBezpeki>.

2. Вплив війни рф проти України на стан глобальної продовольчої безпеки. *UkraineInvest*. URL: <https://ukraineinvest.gov.ua/news/19-04-22/>.

3. Якименко Ю. І. Міжнародна підтримка України у забезпеченні глобальної продовольчої безпеки. *Разумков центр*. 2024. С. 1–3. URL: https://razumkov.org.ua/images/2024/06/11/IS_to_Ukraine_ukr.pdf.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Факультет аграрного менеджменту
(кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту)
Гуманітарно-педагогічний факультет
(кафедри соціальної роботи та реабілітації)
Purdue University (USA)
Fater Academy of India (India)
Національний університет «Запорізька політехніка»
НТУ «Дніпровська політехніка»**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ІХ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, АСПІРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
«РОЛЬ МОЛОДИ У РОЗВИТКУ АПК УКРАЇНИ»**

**15-16 квітня 2025 р.
Київ, онлайн, Zoom**

Роль молоді у розвитку АПК України [Електронний ресурс]: зб. матеріалів ІХ міжнар. наук.-практ. конф. (15-16 квітня 2025 р.). Київ: НУБіП України, 2025. 362 с. PDF-формат; мережеве видання; інституційний репозитарій.

**КОНФЕРЕНЦІЯ ПРОВЕДЕНА В РАМКАХ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПРОЄКТУ
МОДУЛЬ ЖАНА МОНЕ «ПРАКТИКИ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ
ІНКЛЮЗІЇ В ЄС» ЗА ПІДТРИМКИ ЕРАЗМУС+,
101127466 – EPSEI – ERASMUS-JMO-2023-HEI-TCH-RSCH**

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

*Рекомендовано до друку Вченою Радою факультету аграрного менеджменту
(протокол № 11 від 19 травня 2025 року)*

Збірник укладено за матеріалами ІХ міжнародної науково-практичної конференції «Роль молоді у розвитку АПК України». Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції.

Видання розраховано на науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти.

The collection is based on the materials of the V International Scientific and Practical Conference "The Role of Youth in the Development of AIC of Ukraine", conducted by the Faculty of Agrarian Management and the Faculty of Humanities and Education of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. The content of the sections is synchronized with the main directions of the conference.

The publication is designed for scientists, teachers, graduate students, students.

Редакційна колегія:

Шинкарук Л.В., д. екон. наук, проф., член-кореспондент НАН України (голова);
Деліні М.М., д. екон. наук, професор; Прушківська Е. В., д. екон. наук, професор;
Сопівник І.В., д. пед. наук, доцент, завідувач кафедри соціальної роботи та реабілітації;
Супрун Д.М., д. пед. наук, професор; Осадченко І.І., д. пед. наук, професор;
Власенко Т.О, к. екон. наук, доцент, звідувач кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту;
Алексєєва К.А., к.наук з держ. упр., доцент; Гаврилюк В.П. к.екон. наук, доцент;
Дергач А.В., к.наук з держ. упр., доцент; Лобунець Т.В., к. екон. наук, доцент;
Чемодуров О.М., к. екон. наук, доцент; Юзба В.О. к. екон. наук, доцент;
Прохорчук О.М., к. пед. наук, доцент; Тілікіна Н.В., к. екон.наук, доцент;
Мовчун С.В., к.екон.наук; Власенко К.О., к.пед.наук; Голева М.С., PhD, асистент;
Будегай В.А., асистент; Кендус Д.І., асистент.

Тези доповідей подано в авторській редакції.

Автори відповідають за достовірність викладеного матеріалу,
за правильне цитування джерел, посилання на них та інших відомостей.

Передруковувати опубліковані в збірнику матеріали
дозволяється тільки за згодою авторів

© НУБіП України,
2025 © Автори, 2025